

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.483/2011/9. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2011. november 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és 2011. november 30. napján kihirdette az alábbi

ítéletet:

Az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. május 23-án kihirdetett 11.B.1116/2010/54. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A szabadságvesztés büntetés fele része letöltése utáni feltételes szabadságra bocsátás lehetőségére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlottal szemben 56 658 030 (Ötvenhatmillió-hatszázötvennyolcezer-harminc) forintra vagyonek Kobzást rendel el.

vádlott lakcíme: szám, személyigazolvány száma:

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetésében (Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés), 2 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetésében (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés), 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás vétségében (Btk. 310. § (1) bekezdés), és 1 rb. számvitel rendjének megsértése vétségében (Btk. 289. § (3) bekezdés). Ezért a bíróság halmazati főbüntetésül 2 év 6 hónap börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Az első fokon eljáró bíróság a Miskolci Városi Bíróság B.2588/2007/44. számú, 2008. szeptember 4. napján jogerőre emelkedett ítéletével vádlottal szemben kiszabott, de végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett 1 év 6 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását

elrendelte. Rendelkezett a bíróság a lefoglalt bűnjelek kiadásáról, illetőleg egy részük iratok között történő kezeléséről, valamint a bűnügyi költség viseléséről. Az ügyész tudomásul vette az ítéletet, míg a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.251/2011/1-I. számú átiratában indítványozta, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg akként, hogy a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést mellőzze és a vádlottal szemben a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján 56 658 030 forint összegre vagyonelkobzást rendeljen el, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben. A Btk. 47. § (3) bekezdése csak különös méltánylást érdemlő esetben alkalmazható a három évet meg nem haladó szabadságvesztés esetén. Ilyen körülményeket azonban az első fokon eljáró bíróság nem tárt fel, és nem is állapított meg. A főügyészi átirat szerint tévedett továbbá a megyei bíróság, amikor a törvény kötelező előírása ellenére vádlottal szemben 56 657 030 forint összegre vagyonelkobzást nem alkalmazott.

A Debreceni Ítélőtábla a Be. 361. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéseket nyilvános ülésen eljárva bírálta el.

A nyilvános ülés megtartása előtt a vádlott kirendelt védője a bejelentett védői fellebbezését visszavonta, majd a vádlott bejelentette, hogy új védőt hatalmazott meg, akivel a nyilvános ülésen megjelent, és a vádlotti fellebbezésre tekintettel a nyilvános ülés megtartásának akadálya nem volt.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen a meghatalmazott védő azon álláspontját fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt tényállás, és minősítés döntő mértékben helyes, kivéve a számvitel rendjének megsértése vonatkozásában. Észrevételezte, hogy a megyei bíróságon lett egyesítve az adócsalás miatt indult büntetőeljárás a számvitel rendjének megsértése vétséggel, azonban ezzel jelentősen kedvezőtlenebb helyzetbe került a vádlott, ugyanis a 2008. szeptember 4. napján jogerőre emelkedett Miskolci Városi Bíróság B.2588/2007/44. számú ítéletben kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés 2 éves próbaidejébe esik a számvitel rendjének megsértése vétség elkövetése. Ezért került abba a helyzetbe a vádlott, hogy vele szemben csak szabadságvesztést, illetőleg végrehajtandó szabadságvesztést lehetett kiszabni az egyesített ügyben úgy, hogy a korábbi büntetés utólagos elrendeléséről is rendelkezni kellett. A számvitel rendjének megsértése vétség miatt pénzbüntetés kiszabása is elegendő lett volna. Utalt arra a védő, hogy jelen eljárás különössége, hogy itt kifizetett számlák voltak, mégsem volt áfa befizetési kötelezettség teljesítve, ami látszólag teljesen indokolatlan. Valójában arról van szó, hogy a teljesült gazdasági események után a számlák kifizetése nem a vádlott kezéhez történt. Így hiába ő volt az ügyvezetője a cégnek, és hiába volt adóbevallási és fizetési kötelezettséggel felruházva, nem volt abban a helyzetben, hogy az adófizetési, adóbevallási kötelezettségének eleget tegyen. A vádlotti szerepvállalás csekély mértéke indokolja a védelem álláspontja szerint azt, hogy ezen körülményt a bíróság a büntetés kiszabás során értékelje, és a szerepvállalásához arányosítottan csökkentse a büntetését. A megyei bíróság által megállapított áfa hiány és áfa fizetési kötelezettség torz képet ad, mert ennek egy része anyagköltség, ami valamilyen összegben áfát tartalmaz, és áfa visszaigénylési jogosultság alá esne. Ha lehetne tudni, hogy a cég honnan vásárolt, akkor ezt ki is lehetne számolni. Ennek azért

van jelentősége, mert az 56 milliós elkövetési érték a beszerzési számlákat felhasználva az 50 millió forintos büntetőjogi értékhatár alá eshetne.

A számvitel rendje megsértésével kapcsolatosan a vádlott büntetőjogi felelősségének hiánya mellett érvelt, hiszen, ha az ügyvezető nem kapja meg a bevalláshoz szükséges iratanyagot, akkor azt nem tudja odaadni a felszámolónak, mert nincs mit. Ő az iratanyagot önhibán kívül nem birtokolta, a cég korábbi könyvelője számára az iratanyagot nem adta oda, a vádlott nem volt abban a helyzetben, hogy azt a könyvelőtől átvegye. A könyvelő sem tudta odaadni egyébként a felszámolónak a szükséges iratanyagot, mert az nem nála volt, hanem Farkas Barnabásnál. A számvitel rendje megsértése vétségében a bűncselekmény alól ezért felmenteni indítványozta a vádlottat és ehhez mértén a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte.

A vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy 2005-ben nem volt munkahelye, de két kisgyerek tartásáról kellett gondoskodnia. Egy ismerős felajánlása után elfogadta azt a lehetőséget, hogy vállalja egy cégnek a képviselőjét. Ő abban a hitben volt, hogy minden törvényes. Utólag azonban ő semmilyen bizonylatot nem kapott meg azokról a vásárlásokról, értékesítésekről, amit a cég bonyolított. A tevékenységnek ez a része a zöldség, gyümölcskereskedéshez kapcsolódott, míg a másik része építőipari munkákhoz. Őt megkereste aki elmondta, hogy alkalmazna embereket anyagi segítségért cserébe. elkérte a cégiratokat, szerződéseket és kért tőle egy számlatömböt, ezért vásároltak egyet közösen. A számlákat ő aláírta, és abban állapodtak meg, hogy kifizetés után azt visszahozza, hogy be lehessen könyvelni, de ez nem történt meg. Ez az oka, hogy ő nem tudott adóbevallást teljesíteni. A számvitel rendje megsértésével kapcsolatban elmondta, hogy ő próbálta a könyvelőt megkeresni, és hívogatta Farkas Barnabást, de ez nem sikerült, így a felszámoló felszólításának nem tudott eleget tenni.

A bejelentett vádlotti jogorvoslat nem alapos.

A másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a fellebbezéssel támadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdés alapján felülbírált. Az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

A Debreceni Ítéltábla a revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is. Nem észlelt a Be. 373. § (1) bekezdésének II. pontjában felsorolt úgynevezett abszolút eljárási szabálysértést, ami az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná. A teljes körű felülbírálat keretében vizsgálta, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés, de ilyen sem történt.

A vádlottal szemben indult különböző gazdasági bűncselekmények együttes elbírálása célszerű volt jelen eljárásban. Az ügyek egyesítésével a bíróság még csak relatív eljárási szabálysértést sem valósított meg.

Az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatta a bizonyítást, és a bizonyítékok helyes értékelésével, mérlegelésével megalapozott ítéleti tényállást állapított meg, amely tényállás

mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól. A másodfokú bíróság ítéletét az elsőfokú bíróság által megállapított megalapozott tényállásra alapította a Be. 351. § alapján. A megalapozott tényállásra tekintettel utasította el a bíróság a vádlott védőjének azon bizonyítási indítványát, hogy a bíróság utalja az ügyet tárgyalásra és a vádlottat ismételten hallgassa ki. A vádlott a nyomozás során foganatosított gyanúsított kihallgatása alkalmával élt a hallgatás jogával majd a bíróság előtt a vallomástételt megtagadta, de a 2011. május 11. napján tartott tárgyaláson írásbeli vádlotti vallomást terjesztett elő. Ebben a „ Kft. vonatkozásában valamennyi bűncselekmény elkövetését beismerte, az adócsalással kapcsolatosan a terhére rótt adóhiány összegét nem vitatta, míg a „ Kft.-vel kapcsolatosan a terhére rótt bűncselekmények tekintetében bűnösségét tagadta. Ezen, alapvetően beismerő vallomását módosította részben az utolsó szó jogán előadott felszólalásában, azonban a megalapozott tényállásra tekintettel a bizonyítás ismételt megnyitásának szükségessége nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság adóhatósági, cégbíróági iratok, kihallgatott tanúk vallomásai, igazságügyi könyvszakértő alapján helyesen látta bizonyítottnak, hogy a vádlott, mint a „ Kft. önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselője adó és járulékfizetési kötelezettségeinek 2005, 2006, 2007 években az adóhatóság megtevesztésével nem tett eleget. Azt is helyesen állapította meg, hogy, mint a „ Kft. vezető tisztségviselője a felszámolás elrendelését követően annak ellenére, hogy tudomása volt annak elrendeléséről, nem tett eleget a felszámolási eljárásban előírt kötelezettségeinek, mellyel a felszámolás eredményes lefolytatását megghiúsította. Csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a vádlott és a védő által a nyilvános ülésen előadottak, bár részben módosult tartalommal, de ugyancsak megalapoznák a vádlott felelősségét az összes terhére rótt bűncselekményben.

A megállapított tényállásból helyesen következtetett az első fokon eljáró bíróság a vádlott bűnösségére, és helyes az általa elkövetett bűncselekmények minősítése is. A vádlott terhére rótt adócsalás megállapítását és minősítését végeredményben a védő és a vádlott sem vitatta.

A „ Kft. felszámolásához kapcsolódó számvitel rendjének megsértése kapcsán megállapítható, hogy a korlátolt felelősségű társaság utolsó felelős vezetője a vádlott volt, aki tudomást szerzett a felszámolás elrendeléséről, a kijelölt felszámolóval a kapcsolatot nem vette fel, nem készítette vagy készítettet el és nem adta át a Cstv. 31. §-ának (1) bekezdésében megjelölt iratokat, így a felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő lezárására került sor. A vádlott a magatartásával a felszámolási eljárás eredményes lefolytatását teljes egészében megghiúsította. A felszámoló egyik levelét 2008. november 4. napján személyesen vette át, majd ezt követően a felszámoló újabb felszólítása már „nem keresete” jelzéssel érkezett vissza a felszámolóhoz, ami egybecseng azon vádlotti nyilatkozattal, hogy ő azt szándékosan és tudatosan már nem vette át. Az irányadó tényállás szerint tehát a terhelt tudomást szerzett a felszámolási eljárás elrendeléséről, a kijelölt felszámolóval nem vette fel a kapcsolatot, vele semmilyen együttműködési kötelezettségét nem teljesítette, holott tudta, hogy a gazdálkodó szervezet ügyvezetőjeként neki kell teljesíteni a Cstv.-ben előírt kötelezettségeit. Szükséges megjegyezni azt is, hogy a Btk. 289. § (3) bekezdésében foglalt számvitel rendjének megsértése vétsége tényállása visszautal a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi IL. törvényre, amely törvény 31. §-ában meghatározott kötelezettségek nem

vitásan a vádlottat terhelték. Ezen kötelezettségeit az ügyvezető akkor is köteles teljesíteni, illetve ennek érdekében mindent elkövetni, ha korábban az ő tudatosan felelőtlen magatartása miatt a cég ügyeinek egy részét nem személyesen intézte. Utal arra a bíróság, hogy a Cstv-ben meghatározott adminisztratív kötelezettségek a társaság vezető tisztségviselőjét a felszámolás elrendelésének, vagyis az erről szóló bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjától terhelik, tehát nem is szükséges, hogy jogaira és kötelezettségeire kioktató levelet a felszámolótól megkapja, hiszen ezeket a Cstv. meghatározza. Az elkövetőnek ettől függetlenül a bűncselekmény miatti büntetőjogi felelősségének feltétele a felszámolás tényének tudomására jutása, amit a büntetőeljárás során bizonyítani kell. Ez jelen eljárásban egyértelműen megtörtént, részben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság Fpk.05/2008-000487/2. és 3. számú végzését is átvette, majd kötelezettségeiről a felszámoló is tájékoztatta.

Az első fokon eljáró bíróság a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta és súlyuknak megfelelően értékelte. A fellebbviteli főügyészség azonban helyesen mutatott rá arra, hogy az a tény, hogy a vádlott jelentős ideje áll a büntetőeljárás hatálya alatt, és két kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, nem alapozhatja meg a Btk. 47. § (3) bekezdésében foglalt kivételes rendelkezést. Ez a szabály különös méltánylást érdemlő esetekben alkalmazható, mely szerint a terhelt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. A gazdasági bűncselekmények egy részének jellemzője, hogy viszonylag hosszabb idő telik el már a bűncselekmény kezdete és a büntetőeljárás megindulása között, azaz hosszabb időt vesz igénybe a cselekmény lelepleződése, majd részben ebből is következően elhúzódhat a bűncselekménnyel kapcsolatos nyomozási és bírósági bizonyítási eljárás. Ezt a tényt azonban az enyhítő körülmények körében a bíróság figyelembe vette és a büntetés kiszabásánál messzemenően értékelte, amikor a törvényi minimumot alig meghaladó szabadságvesztés büntetést szabott ki. A feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezést az ítéletábra ezért megváltoztatta, amely módosítás nem esik a Be. 354. § szerinti súlyosítási tilalom alá. A vádlott így a Btk. 47. § (1), (2) bekezdésben rögzített általános szabályok szerint bocsátható feltételes szabadságra.

Ugyancsak helyesen hivatkozott arra a fellebbviteli főügyészség az átiratában, hogy a megyei bíróság a törvény kötelező előírása ellenére vádlottal szemben a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján 56 230 000 forint + 262 881 forint + 165 149 forint, azaz összesen 56 658 030 forint összegre vagyonelkobzást nem alkalmazott. Vagyonelkobzást kell elrendelni ugyanis a bűncselekményből eredő vagyonra, melyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. Ezen szabály alkalmazása kötelező és nem akadályozza az, hogy a bűncselekmény elkövetéséből szerzett vagyon már nincs meg, mert azt az elkövető már felélte, vagy más személynek bocsájtotta a rendelkezésére. A vagyonelkobzás e szabályának alkalmazásánál annak sincs jelentősége, hogy az elkövetőnek van-e bármilyen vagyona (BH 2009/133.). Szükséges utalni arra is, hogy annak alkalmazása a Be. 354. § (5) bekezdése alapján ugyancsak nem esik a súlyosítási tilalom alá. A vagyonelkobzást a bűncselekménnyel összefüggő teljes vagyonra kell elrendelni függetlenül attól, hogy a bűncselekmény elkövetése során azzal összefüggően milyen kiadásai voltak a terheltnek. Utal a bíróság a 95/2011. számú BK vélemény III. pontjára, mely szerint az adócsalás elkövetésével összefüggésben az

adóbevétel csökkenésével azonos mértékű vagyonekobbzást kell elrendelni akkor, ha a kiesett adóbevétel megfizetésére az adó kapcsán eljárni jogosult hatóság az elkövetőt vagy a gazdálkodó szervezetet, amely azzal gazdagodott még nem kötelezte. A vagyonekobbzás célja a bűnös úton elért vagyongyarapodás elvonása. A törvényi előfeltételek fennállta esetén a rendelkezés meghozatala kötelező. A bűncselekmény sem gazdagodást, sem újabb bűncselekmény elkövetésének anyagi alapját nem képezheti.

Mindezek alapján a Debreceni Ítéltábla az első fokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb, túlnyomórészt helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A bűnügyi költségéről szóló rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2011. november 30.

dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk. . Hágér Tamás sk.
a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Záradék:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 11.B.1116/2010/54. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.483/2011/9. számú ítéletével 2011. november 30. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2011. november 30.

dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tiszttviselő

